

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

७ उत्तरकाण्ड

अध्याय ५५

एवमुक्तस्तु रामेण परां व्रीडामुपागतः ।
 शत्रुघ्नो वीर्यसम्पन्नो मन्दं मन्दमुवाच ह ॥ १ ॥

अवश्यं करणीयं च शासनं पुरुषर्षभ ।
 तव चैव महाभाग शासनं दुरतिक्रमम् ।
 अयं कामकरो राजंस्तवास्मि पुरुषर्षभ ॥ २ ॥

एवमुक्ते तु शूरेण शत्रुघ्नेन महात्मना ।
 उवाच रामः संहृष्टो लक्ष्मणं भरतं तथा ॥ ३ ॥

सम्भारानभिषेकस्य आनयध्वं समाहिताः ।
 अद्यैव पुरुषव्याघ्रमभिषेक्ष्यामि दुर्जयम् ॥ ४ ॥

पुरोधसं च काकुत्स्थौ नैगमानृत्विजस्तथा ।
 मन्त्रिणश्चैव मे सर्वानानयध्वं ममाज्ञया ॥ ५ ॥

राज्ञः शासनमाज्ञाय तथाकुर्वन्महारथः ।
 अभिषेकसमारम्भं पुरस्कृत्य पुरोधसं ।
 प्रविष्टा राजभवनं पुरन्दरं गृहोपमम् ॥ ६ ॥

ततोऽभिषेको ववृधे शत्रुघ्नस्य महात्मनः ।
 सम्प्रहर्षकरः श्रीमान्नाघवस्य पुरस्य च ॥ ७ ॥

ततोऽभिषिक्तं शत्रुघ्नमङ्गमारोप्य राघवः ।
 उवाच मधुरां वाणीं तेजस्तस्याभिपूरयन् ॥ ८ ॥

अयं शरस्त्वमोघस्ते दिव्यः परपुरञ्जयः ।
 अनेन लवणं सौम्यं हन्तासि रघुनन्दन ॥ ९ ॥

सृष्टः शरोऽयं काकुत्स्थ यदा शेते महार्णवे ।
 स्वयम्भूरजितो देवो यं नापश्यन्सुरासुराः ॥ १० ॥

अदृश्यः सर्वभूतानां तेनायं हि शरोत्तमः ।
 सृष्टः क्रोधाभिभूतेन विनाशार्थं दुरात्मनोः ।
 मधुकौटभयोर्वीर विघाते वर्तमानयोः ॥ ११ ॥

स्रष्टुकामेन लोकांस्त्रीस्तौ चानेन हतौ युधि ।
 अनेन शरमुख्येन ततो लोकांश्चकार सः ॥ १२ ॥

नायं मया शरः पूर्वं रावणस्य वधार्थिना ।
 मुखः शत्रुघ्न भूतानां महांस्त्रासो भवेदिति ॥ १३ ॥

यच्च तस्य महच्छूलं त्र्यम्बकेण महात्मना ।
 दत्तं शत्रुविनाशाय मधोरायुधमुत्तमम् ॥ १४ ॥

तत्संनिक्षिप्य भवने पूज्यमानं पुनः पुनः ।
 दिशः सर्वाः समालोक्य प्राप्नोत्याहारमात्मनः ॥ १५ ॥

यदा तु युद्धमाकाङ्क्षन्कश्चिदेनं समाहूयेत् ।
 तदा शूलं गृहीत्वा तद्भस्म रक्षः करोति तम् ॥ १६ ॥

स त्वं पुरुषशार्दूल तमायुधविवर्जितम् ।
 अप्रविष्टपुरं पूर्वं द्वारि तिष्ठ धृतायुधः ॥ १७ ॥

अप्रविष्टं च भवनं युद्धाय पुरुषर्षभ ।
 आहूयेथा महाबाहो ततो हन्तासि राक्षसं ॥ १८ ॥

अन्यथा क्रियमाणे तु अवध्यः स भविष्यति ।
 यदि त्वेवं कृते वीर विनाशमुपयास्यति ॥ १९ ॥

एतत्ते सर्वमाख्यातं शूलस्य च विपर्ययम् ।
 श्रीमतः शितिकण्ठस्य कृत्यं हि दुरतिक्रमम् ॥ २० ॥

The files in this directory are revised versions of the digital files produced by Professor Muneo Tokunaga, Kyoto University, and copyrighted by him. I am grateful to Professor Tokunaga for his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde ;avinash@acm.org;

Last updated on March 26, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com